

# Bráðabirgðaheimildir

Fundur umhverfis- og samgöngunefndar  
Alþingis 13. desember 2022

Hlín Gísladóttir – Sverrir Aðalsteinn Jónsson



# Athugasemdir

1. Útgefandi bráðabirgðaheimildar
2. Fiskeldi
3. Brýn þörf og ríkar ástæður
4. Gildistaka laganna
5. Fullnægjandi umsókn



# 1. Útgefandi bráðabirgðaheimildar

- Útgefandi gefur út bráðabirgðaheimild?
  - Sá sem er með bestu þekkinguna á rekstrinum veitir heimildina
  - Sama stjórnvald veitir bráðabirgðaheimild og gefur út leyfi og breytir því
  - Meiri skilvirkni
  - Gæti leitt til skorts á samræmdu verklagi
    - Matið er huglægt og hlutlægt

## 2. Fiskeldi

- Með frumvarpinu verður Matvælastofnun veitt heimild til að veita rekstrarleyfi til bráðabirgða
- Til starfrækslu fiskeldisstöðva þarf starfsleyfi Umhverfisstofnunar og rekstrarleyfi Matvælastofnunar, sbr. 4. gr. b. laga nr. 71/2008
- Samræmd útgáfa leyfa
- Skoða þarf samræmda málsmeðferð

# 2. Fiskeldi

- *Bráðabirgðaheimild fyrir starfsemi.*
- Umhverfisstofnun er heimilt í sérstökum undantekningartilvikum þegar brýn þörf er á að hefja eða halda áfram starfsemi sem heyrir undir lög þessi, að veita rekstraraðila bráðabirgðaheimild að hans beiðni fyrir starfseminni. Umhverfisstofnun skal eftir atvikum leita umsagnar hlutaðeigandi heilbrigðisnefndar og annarra aðila eftir því sem við á. Heyri starfsemin undir lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana er skilyrði að fyrir liggi mat á umhverfisáhrifum vegna starfseminnar eða niðurstaða um matsskyldu hennar.

Hafi leyfi fyrir framkvæmd sem fellur undir lög þessi og lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana verið fellt úr gildi sökum annmarka á umhverfismati samkvæmt lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana getur Umhverfisstofnun að beiðni rekstraraðila veitt bráðabirgðaheimild fyrir framkvæmdinni í samræmi við skilyrði 1. mgr. ef ríkar ástæður mæla með því. Skal heimildin háð skilyrðum 2. mgr. 25. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana, nr. [111/2021](#).

Skilyrði fyrir því að unnt sé að óska eftir bráðabirgðaheimild samkvæmt grein þessari er að fullnægjandi umsókn liggi fyrir hjá útgefanda starfsleyfis. Í umsókn um bráðabirgðaheimild skal tilgreina skýrt tilgang, ástæður og fyrirhugaðar aðgerðir á gildistíma heimildarinnar.

Bráðabirgðaheimild fyrir starfsemi skal háð skilyrðum sem Umhverfisstofnun setur í samræmi við þær kröfur sem gerðar eru til viðkomandi starfsemi, sbr. 9. gr.

Umsókn um bráðabirgðaheimild fyrir starfsemi skal afgreidd eins fljótt og mögulegt er og eigi síðar en fjórum vikum eftir að fullnægjandi umsókn berst. Frestur til að gera skriflegar athugasemdir við veitingu bráðabirgðaheimildar skal ekki vera lengri en ein vika frá auglýsingu Umhverfisstofnunar. Að öðru leyti gildir ákvæði 7. gr. um útgáfu bráðabirgðaheimildar.

Bráðabirgðaheimild fyrir starfsemi má veita til allt að eins árs og er heimilt að framlengja hana um allt að eitt ár að uppfylltum skilyrðum greinar þessarar.

Eftirfarandi breytingar verða á 2. mgr. 21. gr. c laganna:

a. 1. másl. orðast svo: Sé rekstrarleyfi fellt úr gildi getur Matvælastofnun í sérstökum undantekningartilvikum, enda mæli ríkar ástæður með því, gefið út rekstrarleyfi til bráðabirgða til allt að eins árs berist umsókn þess efnis frá handhafa þess leyfis sem var fellt úr gildi innan þriggja vikna frá því að leyfi var fellt úr gildi.

b. 5. másl. orðast svo: Berist umsókn um rekstrarleyfi til bráðabirgða skal ekki stöðva rekstur meðan umsókn er til meðferðar.

c. Í stað orðsins „má“ í 7. másl. kemur: skal.

d. Í stað orðsins „ráðherra“ í 8. másl. kemur: Matvælastofnun.

e. Á eftir 8. másl. kemur nýr málsliður, svohljóðandi: Sé rekstrarleyfi fellt úr gildi vegna annmarka á umhverfismati samkvæmt lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana, skal Matvælastofnun auk framangreindra skilyrða tryggja að rekstrarleyfi til bráðabirgða sé bundið þeim skilyrðum sem kveðið er á um í 2. mgr. 25. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana, nr. [111/2021](#).

f. Í stað 10. másl. koma átta nýir málsliðir, svohljóðandi: Matvælastofnun skal vinna tillögur að rekstrarleyfum til bráðabirgða og auglýsa opinberlega hvers efnis þær eru og hvar megi nálgast þær. Heimilt er að gera skriflegar athugasemdir við tillögur Matvælastofnunar innan viku frá auglýsingu. Matvælastofnun skal tilkynna Umhverfisstofnun, umsækjanda um rekstrarleyfi til bráðabirgða og þeim sem hafa gert athugasemdir við tillögu, um afgreiðslu rekstrarleyfis til bráðabirgða. Matvælastofnun skal auglýsa á vefsíðu sinni útgáfu og gildistöku rekstrarleyfis til bráðabirgða. Birting á vefsíðu Matvælastofnunar telst vera opinber birting. Í auglýsingunni skal tilgreina hvar greinargerð um afgreiðslu leyfis er aðgengileg og tilgreina um kærheimild og kærufrest. Ákvörðun Matvælastofnunar um veitingu rekstrarleyfis til bráðabirgða er kærleg til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála innan mánaðar frá því að ákvörðun var birt opinberlega. Ráðherra er heimilt að kveða í reglugerð nánar á um umsókn, málsmeðferð og skilyrði sem þurfa að vera fyrir hendi fyrir veitingu rekstrarleyfis til bráðabirgða samkvæmt þessari grein.

## 2. Fiskeldi

### **Umhverfisstofnun**

Bráðabirgðaheimild

Brýn þörf

Ekki mælt sérstaklega fyrir um stöðvun

Ekki lengri en ein vika

Ekki tilkynningarskylt til MAST

### **Matvælastofnun**

Rekstrarleyfi til bráðabirgða

Ríkar ástæður

Stöðvun rekstrar

Innan viku frá auglýsingu

Tilkynningarskylt til Umhverfisstofnunar



### 3. Brýn þörf og ríkar ástæður

- Í 1. mgr. 7. gr. a. frumvarpsins er kveðið á um að *brýn þörf* sé forsenda fyrir veitingu bráðabirgðaheimildar en í 2. mgr. sama ákvæðisins er mælt fyrir um *ríkar ástæður*.
- Ástæða beiðni um undanþágu skv. 6. gr. laga nr. 7/1998 er yfirleitt að *brýn þörf* sé á að fá undanþágu en meta þarf hvort *ríkar ástæður* séu fyrir hendi til að veita undanþágu
- Núgildandi lög gera kröfu um *ríkar ástæður*.
- Tillaga um breytingu á fiskeldislögum gerir kröfu um *ríkar ástæður*.

# 4. Gildistaka laganna

- Mikilvægt að lögin öðlist ekki þegar gildi
  - Gjaldskrá breyting
  - Verkferlar
  - Verkefnastjórnun

## 5. Fullnægjandi umsókn

- Skilyrði fyrir bráðabirgðaheimild er að fram sé komin fullnægjandi umsókn
- Ekki er skýrt í lögum nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvörnum, né reglugerð nr. 550/2018, um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit, hvað sé átt með fullnægjandi starfsleyfisumsókn.

# Lokin

- Jákvæð breyting og er til bóta
  - Heimild almennings til að gera athugasemdir og heimild til að kæra
  - Heimilt er að taka gjald fyrir bráðabirgðaheimild